

Innlevering i FO929A - Matematikk
Obligatorisk innlevering nr. 7
Innleveringsfrist 1. april 2011 kl. 15.00
Antall oppgaver: 5

Oppgave 1

Løs likningene for x

- a) $e^{3x} = \ln 2$
- b) $e^x - e^{-x} = 1$
- c) $\ln|x - 1| = -2$
- d) $\ln(2) + \ln(x + 2) = 2\ln(x + 1)$.

Oppgave 2

- a) Finn den n -te deriverte til funksjonen

$$f(x) = 2 + 7x - 3x^2 + \frac{1}{2}x^3$$

med hensyn til x for alle $n \geq 1$.

- b) Deriver funksjonen $f(x) = 2x + x^2e^{-x} + \cos(\pi x/180)$ med hensyn til x .
- c) Deriver funksjonen x^x med hensyn til x . Hint: $x^x = (e^{\ln x})^x = e^{x \ln x}$.
- d) Deriver funksjonen $x \ln(\ln x)$ med hensyn til x .

Oppgave 3

Finn de ubestemte integralene nedenfor

- a) $\int (x + x^2 + x^3) dx$
- b) $\int \frac{4x^3 - x^2 + 1}{2x - 1} dx$
- c) $\int -13 \cos(4(x - 1)) dx$
- d) $\int \left(-3\sqrt[5]{x} + \frac{11}{\sqrt{x}}\right) dx$.

Oppgave 4

Anta at Astrid kjører langs en helt rett strekning fra tida er 0 s til tida er 60 s. Farten loggføres og viser seg å være beskrevet av formelen

$$v(t) = t - \frac{t^3}{3600},$$

der v er gitt i m/s (meter per sekund) og t er gitt i sekund.

- Hva er akselerasjonen som en funksjon av t ?
- Når er farten størst og hva er farten da? Oppgi farten med 3 desimalers nøyaktighet.
- Hvor langt kjører Astrid fra $t = 0$ til $t = 60$? Vi minner om at den deriverte til posisjonsfunksjonen er fartsfunksjonen.

Oppgave 5

- En perfekt harmonisk oscilator tilfredstiller differensiallikningen

$$y''(t) + \frac{k}{m}y(t) = 0$$

hvor $k > 0$ er fjærstivheten og m er massen til objektet. Dette vil si at den dobbelt deriverte $y''(t)$ er lik $-(k/m)y(t)$ for alle (gyldige) tider t . Vis at både funksjonen $y_1(t) = \sin(\sqrt{k/m} \cdot t)$ og funksjonen $y_2(t) = \cos(\sqrt{k/m} \cdot t)$ tilfredstiller differensiallikningen.

- Vis at også det generelle uttrykket

$$y(t) = a \sin(\sqrt{k/m} \cdot t) + b \cos(\sqrt{k/m} \cdot t)$$

tilfredstiller differensiallikningen.

- En harmonisk oscilator med en dempning som er proporsjonal med farten til objekter tilfredstiller differensiallikningen

$$y''(t) + ry'(t) + \frac{k}{m}y(t) = 0$$

hvor $r > 0$ er dempningskonstanten. Anta at objektet er i likevektsposisjonen i tida $t = 0$ (d.v.s. $y(0) = 0$). Vis at løsninger på formen

$$y(t) = ae^{-ct} \sin(d \cdot t)$$

tilfredstiller differensiallikningen over og kravet $y(0) = 0$, og bestem konstantene c og d uttrykt ved hjelp av r og k/m .

Dere kan lese mer om harmonisk oscilatorer i fysikkboken deres.